

POUČENÍ k formuláři Přehled OSVČ za rok 2016

1. **Přehled** je povinna předložit osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ) příslušnému pracovišti VZP ČR, zpravidla podle místa svého trvalého pobytu, **nejpozději do jednoho měsíce ode dne, ve kterém měla podat daňové přiznání za rok 2016**. Daňové přiznání za rok 2016 se podává u finančního úřadu (dále jen FÚ) nejpozději do tří měsíců po uplynutí zdaňovacího období. Zpracovává-li daňové přiznání daňový poradce, prodlužuje se lhůta pro podání daňového přiznání za rok 2016 nejpozději do šesti měsíců po uplynutí zdaňovacího období. **Skutečnost, že daňové přiznání zpracovává daňový poradce, je OSVČ povinna příslušnému pracovišti VZP ČR doložit do 2. 5. 2017**. Tuto skutečnost je možno doložit např. kopií plné moci, kterou OSVČ zmocňuje daňového poradce ke zpracování daňového přiznání a předkládá ji na FÚ. Přehled odevzdává i OSVČ, která má daň stanovenou paušální částkou, nebo OSVČ, na kterou byl prohlášen konkurs, či osoba, která má příjmy ze samostatné výdělečné činnosti a není povinna daňové přiznání podávat (má nízké příjmy, má pouze příjmy zdaňované zvláštní sazbou daně apod.). **OSVČ, které nejsou povinny daňové přiznání podávat, předkládají tento Přehled nejpozději do 10. 4. 2017**.
2. Do Přehledu se zahrnují veškeré příjmy z roku 2016 (řádek č. 1). Zahrnují se i veškeré výdaje z roku 2016 (řádek č. 2). Výše ztráty za předchozí zdaňovací období, uplatňovaná pro daňové účely, se nezahrnuje. U spolupracující osoby se za příjem ze samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení považuje její podíl na společných příjmech. U osoby, která vede účetnictví, u společníka veřejné obchodní společnosti a u komplementáře komanditní společnosti se za příjem ze samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho udržení považuje základ daně z příjmů z této činnosti (tzv. dílčí základ daně). U osoby, která je poplatníkem daně z příjmů stanovené paušální částkou, se za příjem považuje (jde-li o příjmy stanovené paušální částkou) předpokládaný příjem a za výdaje vynaložené na jeho dosažení se považují předpokládané výdaje za takový rok.
3. **Doplatek pojistného za rok 2016 je splatný nejpozději do 8 dnů po dni, ve kterém byl, nebo měl být podán Přehled za rok 2016**.
4. Pokud se dodatečně změní skutečnosti uvedené v tomto Přehledu, je OSVČ povinna do 8 dnů ode dne, kdy se o změně dozvěděla, podat **opravný Přehled** a do 30 dnů doplatit dlužné pojistné. Nebyl-li Přehled opraven na základě dodatečně zjištěných skutečností (např. opravné nebo dodatečné daňové přiznání, kontrola FÚ apod.), ale pouze opravuje nepřesně nebo chybně vyplněný Přehled, nejedná se o opravný Přehled, ale jen o opravu řádného Přehledu.
5. Povinnosti uvedené v bodech 1, 2, 3 a 4 mají také OSVČ, které ukončily samostatnou výdělečnou činnost, resp. změnilly zdravotní pojišťovnu v průběhu roku 2016 nebo v roce 2017 před odevzdáním Přehledu.
6. Do úhrnu zaplacených záloh na pojistné se **zahrnují platby za rok 2016**, provedené do 9. 1. 2017 včetně. **Nezahrnují se platby** penále, pokut, doplatky na základě dřívějších Přehledů a úhrady pojistného za měsíce, v nichž byl pojištěnec „osobou bez zdanitelných příjmů“ (řádek č. 41). Prokázaný **přeplatek** poukáže příslušné pracoviště VZP ČR na účet plátce pojistného do jednoho měsíce ode dne, kdy tento přeplatek zjistila. Při posuzování výše přeplatku přihlíží zdravotní pojišťovna k tomu, zda plátce nemá vůči zdravotní pojišťovně splatný závazek (dluh na pojistném, penále aj.). Pojištěnec uvede v Přehledu, zda žádá o vrácení přeplatku, nebo o jeho použití na úhradu záloh na pojistné v dalším období. V případě, že pojištěnec nevyplní výši přeplatku, bude mu vrácena částka přesahující předpis pojistného evidovaný ke dni podání Přehledu. K promlčení nároku na vrácení přeplatku dochází za deset let od uplynutí kalendářního roku, v němž vznikl.
7. **Spolupracující osoba**, na kterou je převedena část příjmů a výdajů osoby samostatně výdělečně činné, je považována za OSVČ. Musí tedy být po celou dobu, kdy postupuje jako spolupracující osoba, u zdravotní pojišťovny přihlášena jako OSVČ, musí podávat samostatný Přehled a platit zálohy na pojistné, pokud není od placení záloh zákonem osvobozena (např. je zaměstnancem a zaměstnání je hlavním zdrojem příjmů – viz další bod).
8. **Povinnost hradit zálohy na pojistné neplatí v měsících:**
 - a) ve kterých OSVČ byla současně zaměstnancem a **samostatná výdělečná činnost nebyla hlavním zdrojem jejích příjmů**. Pojistné za takové měsíce zaplatí formou doplatku podle bodu 3 Poučení.
 - b) ve kterých byla OSVČ po celý kalendářní měsíc uznána neschopnou práce, nebo jí byla nařízena karanténa podle zvláštních právních předpisů.Osvobození od platby záloh nemusí znamenat, že se nestanovuje minimální vyměřovací základ – viz další bod Poučení.
9. **Minimální vyměřovací základ pro OSVČ v roce 2016 nebyl stanoven** v kalendářním měsíci, ve kterém **po celý tento kalendářní měsíc** trvala některá z následujících skutečností:

- a) plátcem pojistného byl i stát; osoby, za které je plátcem pojistného i stát, jsou uvedeny v § 7 odst. 1 zákona číslo 48/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů (např. nezaopatřené dítě, poživatel důchodu, příjemce rodičovského příspěvku atd.),
 - b) v zaměstnání bylo odvedeno pojistné vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu platného pro zaměstnance,
 - c) OSVČ pobírala nemocenské z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných (při odevzdání Přehledu doloží OSVČ tuto skutečnost potvrzením OSSZ),
 - d) OSVČ byla osobou s těžkým tělesným, smyslovým nebo mentálním postižením, která je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P podle zvláštního právního předpisu,
 - e) OSVČ dosáhla věku potřebného pro nárok na starobní důchod, avšak nesplnila další podmínky pro jeho přiznání,
 - f) OSVČ celodenně osobně a řádně pečovala alespoň o jedno dítě do 7 let nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku. Za celodenní péči není považována péče u OSVČ, která umístila dítě předškolního věku do školského zařízení na dobu přesahující 4 hodiny denně, nebo dítě školou povinné do školského zařízení na dobu přesahující vyučování, nebo dítě umístila do zařízení s celotýdenním nebo celoročním provozem.
10. **Vyměřovacím základem** OSVČ je 50 % rozdílu mezi příjmy a výdaji. **Minimální vyměřovací základ** činí dvanáctinásobek 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství. Z průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství se vychází při výpočtu minimální zálohy.

V roce 2016 činila průměrná měsíční mzda 27 006 Kč. **Minimální měsíční vyměřovací základ** byl roven částce 13 503 Kč (řádek č. 9).

V roce 2017 činí průměrná měsíční mzda 28 232 Kč. **Minimální měsíční vyměřovací základ** je roven částce 14 116 Kč. **Minimální měsíční záloha** v roce 2017 činí 1 906 Kč.

11. **Nová výše zálohy** musí být placena poprvé za kalendářní měsíc, ve kterém byl nebo měl být podán Přehled, a platí se ve stejné výši až do měsíce předcházejícího měsíci, kdy bude obdobný Přehled předložen v roce 2018.

Typ zálohy:

Částku 1 906 zapíše OSVČ, pro kterou **platí minimální vyměřovací základ**, a částka vypočtená podle vzorce je nižší nebo rovna hodnotě **1 906**. **Částku vypočtenou podle vzorce** zapíše OSVČ, pro kterou není stanoven minimální vyměřovací základ, nebo pokud je částka vypočtená podle vzorce **vyšší než 1 906**. **Nulu** zapíše OSVČ, která je zároveň zaměstnána a samostatná výdělečná činnost není hlavním zdrojem jejich příjmů.

Změna zálohy je možná pouze v těchto případech:

- plátcí je schválena „Žádost o snížení zálohy“ – viz bod 12 Poučení,
- dojde ke změně minimálního vyměřovacího základu,
- změní se skutečnosti rozhodné pro stanovení minimálního vyměřovacího základu podle bodu 9 Poučení – OSVČ, která není uvedena v bodě 9, musí hradit alespoň minimální zálohu (a naopak),
- změní se skutečnosti rozhodné pro osvobození od platby záloh podle bodu 8 Poučení – OSVČ, která není uvedena v bodě 8, je povinna hradit zálohu (a naopak).

12. **Snížení zálohy** není možné bez podání „Žádosti o snížení zálohy“ a jejího kladného vyřízení příslušným pracovištěm VZP ČR. Snížení lze provést na dobu nejdéle do konce kalendářního měsíce, který předchází kalendářnímu měsíci, v němž bude nebo by měl být podán Přehled.

13. **Dotazy** zodpoví vaše pracoviště VZP ČR, nebo naše Informační centrum VZP ČR na telefonním čísle: 952 222 222 a e-mailu: info@vzp.cz, v době od 8 do 18 hodin. Obecné informace, seznam pracovišť VZP ČR s čísly účtů a další informace je možné nalézt na internetové adrese www.vzp.cz.